

Dichter op Hofwijck

Stem op jouw favoriete gedicht
voor de publieksprijs via
dichter@hofwijck.nl o.v.v. titel en
nummer

Gedicht Nr. 1

Broer

Vergeet dat al je beenderen als mierikswortels in de winter langzaam uitteren, dat overledenen op een perceeltje hemel mogen hopen. Weiger nog te denken waarom torenhanen nooit naar Mekka kraaien. Kijk, de hand van God beroert de hoge winden, las ik op je laptop eens. Vergeet het maar

hoe schikgodinnen met je leven speelden, hoe je lijf vooral van water was gemaakt, zoals de liefde nog het meest bestaat uit rouw. Je wil niet weten wat de wereld blijft onthouden van een aards bestaan: te weinig om het te herinneren. Vergeet chrysanten, even jouw vergeten naam en data opfleurend.

De laptop is verpatst; je korte levenswandel werd gewist. Geen sneakers staan zo stil. Vergeet dat benen nooit meer plooibaar zijn en tenen onbereikbaar, dat versleten sokken na de dood nog bottenjeuk bezorgen, dat ik ooit zal krabben langs de gaten van een oud geheugen – gissend wie je was.

Gedicht Nr. 2

Terugkeer

Wij komen weer in het oude huis. De drempel en de luiken
ruiken naar rijm, in hun voegen knarsen harde muren.
Het is nog vroeg. Hier opent iemand anders de morgen.

In de tuin hangt mist over de gevelde populier, buigt
de kornoelje. Verdriet glijdt van kale takken af, raakt ons
nooit helemaal kwijt. De laatste bloemen dragen aubergine.

Over de heg klinken kinderstemmen. Wij horen een moeder,
zoeken vruchteloos die van ons. Geen vader meer die het pad
effent. In de grond sluipen geruisloos wortelstokken.

Wanneer knipten wij uit spinrag de steundraden, trokken
manhaftig het traliehek achter ons dicht? Wanneer weefden wij
van eigen spinsel een mantel, sneden uit kastanje hout onze staf?

Wij zijn onze weg gegaan, dronken uit ongekende bronnen,
keken bij wijle achterom. Ons huis van wilgentakken waait
met de wind, staat geworteld. Wij komen altijd thuis.

Gedicht Nr.3

Stilte

Tussen de lego, stiften zonder dop, loopfietsjes
vind ik haar soms –
achter een deur die even dichtvalt,
in het zachte zuchten van slaap.

Stilte is schaars
met die jongens vol morgen
en ik,
vol gisteren.

Maar als stilte komt,
komt ze niet leeg
of bang,
maar vol.

Vol handen die droegen en voelden,
een stem die wist.
Blikken die zeiden:
ik zie u graag.

Na haar dood viel de stilte
als een mantel om me heen.
Niet koud, maar warm van alles wat ze was,
en alles wat ze betekende

Dus zoek ik haar
in het kleine zwijgen
dat soms tussen
mijn alledaags lawaai past

Gedicht Nr. 4

De naam die ik voor jou bedacht

zwaai dochter zwaai
zwaai de haren los
laat de wind weten
dat je leeft

lees dochter lees
lees niet bij nacht
laat eenieder weten
wat je leest

dans dochter dans
laat de aarde beven
laat de aarde weten
dat je leeft

vrees niet dochter
wees wie zij vrezen
wij zullen vrouw zijn met velen
en als de zandkorrels in dit land

steeds weer door de wind gedreven
naar een verboden straat of plein
om daar jouw naam te schreeuwen
- ahoo daryaei - hert van de zee

*ahoo daryaei - 3 november 2024
iraanse studente die uit protest
tegen de strenge kledingseisen
uit de kleren ging op de unief*

Gedicht Nr. 5

Laatste reis

Ik ben volgens jullie taal een teckeltje,
maar wij honden geven elkaar namen
niet via klank, maar via de locatie
in onze neus en op onze tong.

In mijn taal ligt mijn naam op de plaats
'bol bol open
knip hol dicht.'
Dit volledig terzijde.

Het is kerstavond en het sneeuwt.
Ik moet mijn baasje uitlaten.
Hij woont al lang bij mij,
hoe lang weet ik eigenlijk niet meer.

Zijn ziel wil eruit.
Vandaag.
In het bos.
Ik zal hem helpen, mijn laatste daad.

Ik houd niet van kou en guur weer,
helemaal niet van sneeuw.
Maar het moet.
Gekleed in warme kleren maken we onze laatste reis.

De mens houdt van regelmaat,
heb ik geleerd.
De kerstbomen vliegen als gebluste gouden sterren
rondom ons heen.

Het is donker en ijskoud.
Ik ruik de sneeuw en je ziel.
Dan - is het stil.
Alles komt goed.

Gedicht Nr. 6

herstelrecht

ik schrik, er wordt hier aangebeld
een veertigjarige aan mijn deur
ik ben de harde vader van het kind
dat met geweld werd omgebracht

hij zegt: ik was de dader
ik herken hem niet
ik geloof hem niet
wil hij profiteren van mijn verdriet?

ik kom u iets zeggen:
ik heb mijn straf uitgezeten
voor het laffe rondzwaaien
met een kalasjnikof

mijn geweten sprak tot mij in de cel
de gevangenis gaf mij tijd
en stilte voor mijn herstel
ik ben nu weer wie ik ooit was

uit zijn gerimpelde gevangenishuid
kruipt een mensenkind
ik vind de onvermoede moed

Gedicht Nr. 7

Cupio dissolvi

Op de dood van Constantijn

Oh, Dood, is mijn vriend Constantijn aan u verschenen?
Hij had om 't sterven van zijn Sterre groot verdriet.
Nog jaren verder leven wilde hij al niet,
Hij smeekte u toch om hem met haar te verenigen?

De hemel heeft mij sindsdien steeds stiller geschenen,
En geworden tot wetenschappelijk gebied
Zweeft er geen Godheid, laat staan een die iets beziet -
Satellieten schieten langs en meteorstenen.

Ach Dood, er zijn natuurlijk vier eeuwen voorbij,
Nu, ongelovig, dat er niets komt na dit leven,
dat geloven wij, en wilt u 't ons vergeven?

Kom, Dood, maak deze eenentwintigste-eeuwer blij.
Laat ons één keer in 't eeuwig licht tezamen zweven,
mijn vriend Constantijn, zijn Sterre, zijn God en mij.

Gedicht Nr. 8

Dag pap

In je tuin
waar geen dor blaadje jou ontkwam,
vind ik je, ongeschoren.
Ik maak een boterham.
Je eet hem, starend naar de heg
Je hoort niet wat ik zeg.

De vogels beroven je kersenboom.
Je aanrecht plakt.
Ik maak je bestekla schoon.
Jij zit onderuit gezakt.
Je vuur is gedoofd.
Ik zet een petje op je kale hoofd.

Verloren dwaal ik door het huis van toen
met stoffige tierelantijntjes.
Ik ga snel de koelkast doen
en ik twijfel over de gordijntjes.
Ze zijn grijs
maar eerst moet het ijs.

Je koelkast is bevroren.
De Piccalilly, drie jaar over tijd.
Pakjes die er niet horen...
Een reep chocola, die was je kwijt.
Terwijl ik de ijslaag sta uit te bikken
hoor ik je vloeken
omdat de spreuwen je kersen pikken.

Stiekem gooi ik het voedsel weg,
dat jij hebt bewaard.
De kindjes in Afrika hebben niks te eten.
Ik voel me weer bezwaard.
De honger van jouw oorlogsjaren,
knaagt weer aan mijn geweten.

Je lijkt zachter, dun en broos.
Ik zoek naar vertedering
maar je bent zo snel boos.
Ik hou van de herinnering,
de lange vakanties aan zee.
Het kind met de vierkante ogen.
Ze zet haar vader bij de tv.

Dag pap

Gedicht Nr. 9

Gesprek met de tijd

Tijd wandelt naast mij, stil en oud.
Veel verhalen in haar hand.
Zij kijkt mij aan en glimlacht zacht,
naar de golven van het strand.

Zij zegt: "Verlies je niet in morgen,
het leven is alleen vandaag.
Wat komen zal, dat is verborgen,
het nu is alles wat ik draag."

"Wat komt, ontvouwt zich in vertrouwen,
het groeit in stilte, jaar na jaar.
Vertrouw de stroom, blijf zacht beminnen,
de toekomst is al voor je klaar."

En ik? Ik hoor haar stilte spreken,
maar vraag mij toch nog angstig af:
hoe leef ik werkelijk in vertrouwen,
als ik het stuur nooit overgaf?

Hoe blijf ik trouw aan wat wil stromen,
wanneer mijn hoofd het anders wil?
Zij zegt dan zacht: "Vrees niet te dwalen,
het hart weet waar het rusten wil."

En dan verstilt het, diep vanbinnen,
alsof de tijd haar armen spreidt.
Ik voel: ik hoef niet meer te winnen,
alleen te zijn, in eeuwigheid.

Misschien heeft tijd nog meer te leren,
haar stem wordt zachter met de dag.
In ieder uur zal ik haar eren
en luisteren, zolang ik mag.

En als haar stem straks zwijgt in stilte,
weet ik: zij blijft, elk nieuw moment.
Want tijd en ik, wij zijn verbonden,
tot het eeuwige dat niemand kent.

Gedicht Nr. 10

Cadillac

Marlon Brando spatte van het celluloid
en breeduitgemeten op de voorbank van
het oude beest
deden we aan fistfucking & cocksucking
en als de tijd het toeliet
matchfixten we op de achterbank
we roken het koren

tussen bijkans klapwiekende staartvinnen
wachtte de achterklep
onder de achterklep
wisten we vlindernetjes en grover geschut
er was geen trekhaak
want waarom zouden we

op de terugweg zong de Mexicaanse hond
krompen in de achteruitkijkspiegel
kaal en ontdaan van blad
bomen
bungelde er een skeletje
- lichtgevend weliswaar -
zag ik op de panoramaruit druppels
zigzaggend naar de zijkant striemen
las ik daarin als in een aftiteling
diagonaal
mijn naam

Gedicht Nr. 11

VITALISEER!

Wees weergaloos
spuw je bloed over stervende sterren
lik aan de klauwen van jonge katten

tart alle verbeelding
steel het vuur terug van de dieven
armworstel met de blauwe roversman
ontwricht de andere werkelijkheid
ontwijk nooit een tweesprong
maar wees liever

de steen waaruit ze haar waardigheid slaat
en sikkelhamer ondertussen
de treurnis droef op zijn bakkes
op een dag komt de rioolkeizer ons halen
en zijn we hier toch allemaal
onherroepelijk voorbij.

Gedicht Nr. 12

De pootloze hagedis

geen topper in het water
verre van hoogvlieger in het gras
zo goed als machteloos in mos

alsof ik onbijzonder ben
mateloos onderdoe voor mezelf
moet verstoppen om te schuilen voor het dissen

waarom geen slang – een echte
die zonder te knippen een tong uitsteekt
met zijn mond dicht

zie ze lachen alsof ik niet zie
hoe ze dit wormachtige lichaam vinden
neppoten, net niet dodelijk, iets te dik

morgen vervorm ik vast
ver van het vernietigende gif
om op veilige afstand herboren terug te slaan
pijlen van hoon naar gister te schieten

maar laat me eerst nog even
laat me gewoon
laat me gewoon glijden
laag in het riet

Gedicht Nr. 13

Stil

Mijn tong is een steen die zakt
door mijn kaak, mijn keel,
langs mijn hart, botst tegen mijn borstkas
en in mijn maag valt met een zompige plof.
Daar drijft hij even, dan daalt hij verder,
wurmt zich door mijn darmen, omlaag
tot op mijn voet, en daar ligt hij,
mijn tong, de steen, op de grond.
Droog als de aarde. Zo zwaar
dat hij door de vloer zinkt, traag, als in klei.
Ik buig voorover, kijk in het gat
dat hij maakt. Het is donker, ruikt naar vroeger.
En ik weet: ik ben thuis.

Onbereikbaar dichtbij

Die ik het meest van allen ooit beminde
was niet de rode, zwarte of de blonde,
niet zij die zich naar mijn verlangen schikte,
niet lang of kort, niet rank en niet de ronde.

Al ging mijn hart soms uit naar warm en zacht,
naar eenzaamheid die troostend kon verblinden,
als jager bracht ik telkens weer mijn jacht
van kermis koud en arm naar huis, ontbonden.

Mijn grootste liefde, stom en dwaas genoeg,
is nooit gezegd, niet hardop uitgesproken.
Geen antwoord kwam, omdat ik haar niet vroeg:
zij is al lang in stilte weggekropen.

Hoeveel armen ik ook voelde branden,
benen die mij rond en vurig vingen,
handen door mijn dunner wordend haar,
ogen die aan mijn mond bleven hangen.

Gezichten die op mijn schouders huilden,
buiken waar mijn hand rust vond en bleef,
al was ik het die telkens weer verruilde —
ze had gelijk in alles wat ze zei.

Maar nee — die ik tot in mijn wortels min,
is dood, gekist, onder het zand gestopt.
Nu snap ik eindelijk de keus, de zin:
ik ga nog weg, en vreemd genoeg: het klopt.

Gedicht Nr. 15

drooglegging

dit zagen we toen we het verbond
uit het water tilden en op tafel legden:
roest aan de onderkant, algen als aanslag
op de basis, een gat in wording

boven hing goede sier nog in de masten
een spookschip op een leeg land
het fineer kreeg vochtplekken
we probeerden het met zachte doeken

later spoelden de kinderen aan, zij hadden
leren zwemmen en voor ze weer sprongen
gaven ze ons reddingsvesten
met op de borst *cold shock*

ik hield me vast aan een boom
in de tuin, het polderpeil voorbij

Gedicht Nr. 16

cruise

we hadden gelachen om een vale kopie
van het laatste avondmaal boven ons buffet

het omgestoten zoutvaatje bij de elleboog
van Judas raakte de schaal met ingelegde zalm

we hadden harder gelachen, door de wijn
gespeeld met het idee dat wij het waren

één van ons had gezwegen, geproefd hoe
koelbloedig ijsblokken kunnen zijn

het zinken was begonnen voor het inschepen
de zon had de ondergang voorgedaan

Gedicht Nr. 17

Nu

Het is altijd nu
Ook straks

De koffie wordt koud,
de hond slaapt

Iemand veegt de bladeren van de stoep
en even denk je dat het later is,
maar het is nog steeds
nu

Hoe om te gaan met het lege nest

Zet het melkpak direct aan je mond.
Bedenk scheldwoorden met veel k's. Scheld
in gedachten je moeder eens flink uit.

Wacht tot hij zelf een keer belt. Nee
wacht! Maak geen lijst met vragen
die je hem wilt stellen. En wacht!

Stort je vuile was uit op de trap. Raap
alles weer zuchtend op. Zeg dat hij
zijn was gerust bij jou kan brengen.

Herlees *Het Puberbrein*. Ontdek opnieuw
dat het niet aan hem lag. Dat het veel erger
had kunnen zijn. Prijs je gelukkig.

Ga uit. Spreek met jezelf af hoe laat
je thuis moet zijn. Kom veel te laat thuis.
Houd je commentaar voor je.

Kijk op moeilijke momenten een film,
bijvoorbeeld *The Cement Garden*
en zeg hardop: ik ben er tenminste nog.

Gedicht Nr. 19

Haiku

Een hand op haar borst
van een vermeende liefde
zacht drinkt het kindje

Verander

een rups teneinde een pop teneinde een vlinder
de stem van mijn biologiedocent dreunt nog na
terwijl luttele meters verderop de econoom predikt
van groei teneinde groei teneinde groei tot de bel
en een stoet samenstroomt en de jongsten met grote
ogen kijken naar hen die ooit zo naar anderen keken
school als snelkookpan van verandering, teneinde
altijd teneinde en de geschiedenis leert ons niet anders
uit de ene chemische reactie volgt als vanzelf het ander
elke formule kan omgeschreven, elk sonnet van Shakespeare
kent een volta als er maar niets hetzelfde blijft
en de drang tot veranderen maar als een verzegend vuur
om zich heen blijft staan je teneinde ten einde raad
geen doel meer voor ogen hebt
niets meer hoeft te worden
maar vooral niet hetzelfde wil blijven